

TÌNH HÌNH KINH TẾ - XÃ HỘI (Kỳ họp báo Quý II, ngày 29/6/2020)

Câu 1: Xin bà đánh giá về tình hình kinh tế 6 tháng đầu năm 2020. Những ngành, lĩnh vực nào đóng góp cho kinh tế Việt Nam tăng trưởng trong những tháng đầu năm?

Trả lời: Bà Nguyễn Thị Hương, Phó Tổng cục trưởng phụ trách TCTK

Kinh tế 6 tháng đầu năm của nước ta diễn ra trong bối cảnh kinh tế thế giới và thương mại toàn cầu đang suy giảm nghiêm trọng do ảnh hưởng của dịch COVID-19.

Theo tính toán của Tổng cục Thống kê, tăng trưởng GDP 6 tháng đầu năm 2020 của Việt Nam tăng 1,81% so với cùng kỳ năm trước, là mức tăng thấp nhất trong 10 năm qua.

Tuy nhiên, trong bối cảnh dịch COVID-19 diễn biến phức tạp, ảnh hưởng tiêu cực tới mọi lĩnh vực kinh tế - xã hội, việc Việt Nam tiếp tục duy trì tăng trưởng, không rơi vào tình trạng tăng trưởng âm là thắng lợi của các cấp, các ngành, cộng đồng doanh nghiệp và người dân. Đây cũng là mức tăng trưởng khá so với các nước trong khu vực và trên thế giới.

Theo dự báo của Ngân hàng Thế giới (WB), tăng trưởng của Hoa Kỳ năm 2020 âm 6,1%; khu vực đồng Euro âm 9,1%; Nhật Bản âm 6,1%; Malaysia âm 3,1%; Thái Lan âm 5%; Phillipines âm 1,9%; Trung Quốc gần rơi vào tình trạng suy thoái với tăng trưởng chỉ đạt 1% mức thấp nhất trong hơn 4 thập kỷ qua.

Về các ngành, lĩnh vực đóng góp chính cho tăng trưởng kinh tế 6 tháng đầu năm nay phải kể đến công nghiệp chế biến, chế tạo tiếp tục giữ vai trò chủ chốt dẫn dắt mức tăng trưởng chung của toàn nền kinh tế; mặc dù, chỉ tăng 4,96% so với cùng kỳ năm trước, thấp hơn nhiều so với các năm trước đây.

*Bà Nguyễn Thị Hương,
Phó Tổng cục trưởng phụ trách TCTK*

Tiếp đến là đóng góp của một số ngành dịch vụ thị trường như: bán buôn và bán lẻ tăng 4,3%; hoạt động tài chính, ngân hàng và bảo hiểm tăng 6,78%; y tế và hoạt động trợ giúp xã hội tăng 10,01%; thông tin và truyền thông tăng 7,5%.

Bên cạnh đó, tuy sản xuất nông nghiệp 6 tháng đầu năm nay gặp nhiều khó khăn nhưng ngành này đã có những giải pháp ứng phó hiệu quả nên sản xuất đạt khá, năng suất lúa vụ Đông Xuân 2020 tăng so với cùng kỳ năm trước, chăn nuôi gia cầm phát triển tốt.

6 tháng đầu năm ngành nông nghiệp duy trì được mức tăng trưởng dương 0,83%, đóng góp vào tốc độ tăng tổng giá trị tăng thêm của toàn nền kinh tế.

Câu 2: Dự báo kinh tế thế giới năm 2020 sẽ tiếp tục xu hướng tăng trưởng chậm lại với nhiều yếu tố rủi ro, thách thức gia tăng sau dịch COVID-19. Xin bà cho biết những kịch bản tăng trưởng kinh tế được đặt ra từ nay đến cuối năm như thế nào?

➤ ➤ ➤ HỎI - ĐÁP THỐNG KÊ

Dịch Covid-19 đang diễn biến rất nhanh, phức tạp, lan ra hầu khắp các quốc gia trên thế giới; trong đó có Việt Nam. Nhiều quốc gia đã dừng các chuyến bay, thương mại quốc tế đình trệ, một số quốc gia ban bố tình trạng khẩn cấp, phong tỏa dân.

Điều này ảnh hưởng nghiêm trọng đến hoạt động xuất, nhập khẩu, đầu tư cũng như ảnh hưởng trực tiếp tới các ngành chế biến chế tạo, du lịch, vận tải, lưu trú, ăn uống, giải trí... Ở trong nước, dịch tác động mạnh đến tăng trưởng GDP trong quý I và cả năm 2020.

Hiện toàn bộ hệ thống chính trị, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đặt ưu tiên hàng đầu là phòng chống và dập dịch, hy sinh lợi ích kinh tế để đảm bảo tính mạng và sức khỏe của nhân dân.

Trên cơ sở dự kiến những tác động trực tiếp và gián tiếp của dịch Covid-19 tới các ngành, lĩnh vực của nền kinh tế, tác động của suy giảm thương mại và tăng trưởng kinh tế thế giới, với độ mở cao của nền kinh tế, TCTK đã xây dựng hai kịch bản tăng trưởng với dự kiến nếu dịch Covid-19 được khống chế kịp thời trong quý II/2020, hoặc kéo dài sang quý III năm 2020 thì tăng trưởng GDP cả năm đều đạt trên 5%.

Đây là mức tăng trưởng cao so với các nền kinh tế khu vực và thế giới và là thắng lợi trong chỉ đạo điều hành của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, các cấp, các ngành, cộng đồng doanh nghiệp và nhân dân cả nước.

Câu 3: Theo bà, mục tiêu tăng trưởng kinh tế 6,8% mà Chính phủ đặt ra trong năm nay có đạt được hay không?

Trả lời: Bà Nguyễn Thị Hương, Phó Tổng cục trưởng phụ trách TCTK

Trong thời gian vừa qua, Chính phủ đã thực hiện quyết liệt rất nhiều giải pháp nhằm

tháo gỡ khó khăn cho sản xuất kinh doanh, hỗ trợ doanh nghiệp và người dân để thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, ổn định xã hội và nhờ đó chúng ta đạt được mức tăng trưởng 1,81% trong 6 tháng đầu năm là một thắng lợi lớn.

Tuy nhiên, trong bối cảnh hiện nay, theo chúng tôi việc đạt được mục tiêu tăng trưởng 6,8% cho cả năm là vô cùng khó khăn khi hầu hết các ngành, lĩnh vực 6 tháng đầu năm nay đều giảm tốc độ tăng trưởng so với cùng kỳ năm trước, kể cả những ngành, yếu tố dẫn dắt tăng trưởng như công nghiệp chế biến, chế tạo; dịch vụ thị trường; tiêu dùng hộ dân cư...

Thực tế, vào thời điểm đưa ra mục tiêu tăng trưởng năm 2020 đạt 6,8% chưa tính đến sự xuất hiện bất ngờ của dịch COVID-19 và mức độ ảnh hưởng nghiêm trọng của dịch.

Mặc dù đến nay dịch đã cơ bản được khống chế ở Việt Nam, nhiều ngành, lĩnh vực đang theo xu hướng dần hồi phục nhưng dịch vẫn tiếp tục diễn biến phức tạp ở các quốc gia trên thế giới, qua đó sẽ tác động tiêu cực đến kinh tế Việt Nam.

Trong khi để năm 2020 đạt được tăng trưởng 6,8% thì 6 tháng cuối năm chúng ta phải đạt mức tăng trưởng 10,4%, đây là một thách thức rất lớn, đòi hỏi cần phải có những giải pháp thực sự đột phá đối với nền kinh tế.

Câu 4: Quốc hội vừa thông qua Nghị quyết phê chuẩn Hiệp định thương mại tự do Việt Nam - EU (EVFTA) và Hiệp định Bảo hộ Đầu tư Việt Nam - EU (EVIPA). Tổng cục Thống kê có thể đánh giá 2 hiệp định này sẽ tạo cơ hội và tác động thế nào đến tăng trưởng kinh tế của Việt Nam?

Trả lời: Bà Nguyễn Thị Hương, Phó Tổng cục trưởng phụ trách TCTK

Hiệp định EVFTA và EVIPA sẽ tạo ra những cơ hội cho nền kinh tế của Việt Nam.

Cụ thể ở 4 điểm sau: Thứ nhất là mở rộng thị trường cho hàng xuất khẩu của Việt Nam, góp phần tăng trưởng kim ngạch xuất khẩu. Thứ hai, góp phần thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài chất lượng cao.

Thứ ba, tiếp tục tạo cơ hội cho Việt Nam trong việc cải thiện môi trường kinh doanh, cải cách pháp luật, thể chế và thứ tư là góp phần tăng thu ngân sách nhà nước, tạo việc làm và thúc đẩy tăng trưởng kinh tế.

Về tổng quan xét cả về mặt tích cực và tiêu cực, nếu Việt Nam tận dụng tốt cơ hội này thì rõ ràng hiệp định EVFTA và EVIPA sẽ tạo cơ hội lớn cho Việt Nam trong việc cải cách mạnh mẽ thể chế, pháp luật, môi trường đầu tư kinh doanh, nâng cao năng lực nội địa, thu hút đầu tư nước ngoài với chất lượng cao, tạo đà tăng trưởng bứt phá trong những năm tới.

Bên cạnh đó, Hiệp định EVFTA và EVIPA cũng mang lại không ít thách thức cho nền kinh tế Việt Nam, cụ thể: Những mặt hàng xuất khẩu chủ lực như thủy sản, nông sản, hàng dệt may... của Việt Nam xuất khẩu vào EU phải tuân thủ theo tiêu chuẩn nghiêm ngặt của EU (quy trình sản xuất, nguồn gốc xuất xứ, chất lượng sản phẩm...).

Ngược lại, những mặt hàng nhập khẩu từ EU với giá rẻ hơn và chất lượng tốt hơn cũng sẽ tạo áp lực lớn cho các doanh nghiệp sản xuất trong nước. Ngoài ra, việc thu hút thêm các nhà đầu tư đến từ EU cũng sẽ tạo ra thách thức đối với các nhà đầu tư trong nước khi so sánh các yếu tố như tiềm lực về vốn, trình độ công nghệ, kỹ năng quản lý.

Câu 5: Tổng cục Thống kê sẽ tham mưu với Chính phủ, các bộ, ngành như thế nào trên cơ sở các con số thống kê, góp phần hoàn thành mục tiêu tăng trưởng kinh tế năm 2020?

Trả lời: Bà Nguyễn Thị Hương, Phó Tổng cục trưởng phụ trách TCTK

Như tôi đã nói ở trên, việc đạt được mục tiêu tăng trưởng kinh tế 6,8% trong năm 2020 là vô cùng khó khăn.

Theo chúng tôi, cần có sự chung sức, đồng lòng của Chính phủ, doanh nghiệp và người dân, sự hỗ trợ và chia sẻ gánh vác trách nhiệm giữa các thực thể trong nước trong giai đoạn khó khăn này.

Trước mắt, cần tiếp tục thực hiện quyết liệt các giải pháp phòng, chống dịch COVID-19, không để dịch lây lan, bảo đảm an toàn sức khỏe cho người dân, chủ động có giải pháp ngăn ngừa làn sóng COVID-19 đợt 2 có khả năng diễn ra trong thời gian tới.

Tiếp theo cần tập trung vào một số nội dung như: Tiếp tục cải cách quy trình, thủ tục để doanh nghiệp tiếp cận các chính sách hỗ trợ đơn giản, thuận tiện, kịp thời. Giải pháp hỗ trợ cộng đồng doanh nghiệp trong việc tìm thị trường nhập khẩu nguyên, nhiên, vật liệu, phụ tùng, linh kiện thay thế, tháo gỡ khó khăn, duy trì hoạt động sản xuất kinh doanh cũng cần được coi trọng.

Bên cạnh đó, các bộ, ngành, địa phương tập trung đẩy nhanh tiến độ giải ngân vốn đầu tư công kế hoạch năm 2020. Theo tính toán của chúng tôi, nếu năm nay giải ngân được 100% vốn đầu tư công sẽ làm tăng GDP thêm 0,42 điểm phần trăm.

Cùng với đó, ngành nông nghiệp cần triển khai quyết liệt, đồng bộ các giải pháp phòng, chống dịch tả lợn châu Phi, không để phát sinh ổ dịch mới; tái đàn phục vụ nhu cầu tiêu dùng trong nước và giảm giá thịt lợn góp phần

➤ ➤ ➤ HỎI - ĐÁP THỐNG KÊ

kiểm soát lạm phát; hỗ trợ doanh nghiệp sản xuất, chế biến cá tra, đẩy mạnh tiêu thụ trên thị trường nội địa.

Ngoài ra, cần kích cầu đầu tư trong khối doanh nghiệp sản xuất cho xuất khẩu để chủ động nguồn hàng khi thị trường các nước trên thế giới mở lại bình thường và tận dụng cơ hội từ Hiệp định EVFTA có hiệu lực từ tháng 8/2020.

Đồng thời, Chính phủ và doanh nghiệp nghiên cứu các giải pháp về thể chế, nguồn nhân lực, quy trình, công nghệ sản xuất và chiến lược kinh doanh để tận dụng và hòa nhập được các quy định của hai Hiệp định EVFTA và EVIPA.

Câu 6: Giá trị tăng thêm ngành công nghiệp 6 tháng đầu năm tăng 2,71%, trong đó công nghiệp chế biến, chế tạo tăng 4,96% và là mức tăng thấp nhất của 6 tháng các năm 2011-2020. Ông nói rõ hơn về điều này?

Trả lời: Ông Phạm Đình Thúc, Vụ trưởng Vụ Thống kê Công nghiệp và Xây dựng

Tốc độ tăng giá trị tăng thêm của ngành công nghiệp chế biến, chế tạo 6 tháng so với cùng kỳ năm trước giai đoạn 2011-2020 lần lượt là: 13,37%; 8,96%; 5,61%; 6,61%; 10,0%; 10,50%; 10,52%; 12,87%; 11,18%; 4,96%.

Do dịch COVID-19 diễn biến phức tạp, bùng phát mạnh tại nhiều quốc gia đã ảnh hưởng đến nguồn nguyên liệu nhập khẩu

phục vụ cho sản xuất công nghiệp, đặc biệt là ngành chế biến, chế tạo. Bên cạnh đó, Nghị định số 100/2019/NĐ-CP của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực giao thông đường bộ và đường sắt có hiệu lực ngày 1/1/2020 đã thay đổi thói quen uống rượu, bia của người dân, từ đó ảnh hưởng đến ngành sản xuất đồ uống.

Một số sản phẩm công nghiệp chủ lực 6 tháng đầu năm 2020 tăng thấp hoặc giảm so với cùng kỳ năm trước như: Ô tô giảm 26,6%; đường kính giảm 23,7%; bia giảm 17,4%; dầu thô khai thác giảm 13,9%...

Bên cạnh đó, một số sản phẩm tăng cao như linh kiện điện thoại tăng 27,5%; xăng, dầu các loại tăng 20,9%; thép thanh, thép góc tăng 12,8%...

Chỉ số tiêu thụ toàn ngành công nghiệp chế biến, chế tạo tháng 6/2020 tăng 8,1% so với tháng trước và tăng 3% so với cùng kỳ năm trước. Tính chung 6 tháng đầu năm, chỉ số tiêu thụ toàn ngành công nghiệp chế biến, chế tạo tăng 4,3% so với cùng kỳ năm trước (cùng kỳ năm 2019 tăng 9,6%).

Sản xuất công nghiệp trong quý II/2020 chịu ảnh hưởng nặng nề từ dịch COVID-19 nên tốc độ tăng giá trị tăng thêm chỉ đạt 0,74% so với cùng kỳ năm trước. Tuy nhiên, do dịch bệnh sớm được kiểm soát, các lĩnh vực của nền kinh tế đang bước vào trạng thái hoạt động bình thường trở lại, sản xuất công nghiệp có sự khởi sắc và dần lấy lại đà tăng trưởng cao từ tháng 5/2020. Triển vọng đến cuối năm, nếu tình hình dịch COVID-19 diễn biến tích cực hơn thì các ngành công nghiệp sẽ có nhiều cơ hội phục hồi đà tăng trưởng. Đặc biệt, việc Chính phủ quyết liệt chỉ đạo đẩy nhanh giải ngân đầu tư công, đặc biệt là các dự án trọng điểm, thì sẽ kích cầu xã hội, tăng việc làm kích thích các ngành công nghiệp và xây dựng phát triển.